

Характеристика якісного стану вод басейну Дніпра протягом ВЕРЕСНЯ 2025 року.

Загальна характеристика стану якості вод та факторів впливу

Зовнішні антропогенні чинники, такі як бойові дії у багатьох місцях та ракетно-дронові атаки енерго і промислової інфраструктури областей продовжують свій негативний вплив на екологію навколишнього природного середовища території України.

За результатами проведених у вересні місяці вибіркового дослідження поверхневих вод у контрольних створах каскаду Дніпровських водосховищ та вибірково основних водотоків басейну Дніпра, гідрохімічний стан вод мав наступні особливості і значення:

1. Фізико-хімічні показники:

Стан води за фізико-хімічними значеннями показників знаходився на рівні, характерному для літнього періоду з масовим цвітінням води. В результаті чого, показники вмісту у воді амонію, фосфатів, а також показник ХСК (органічне забруднення) у більшості контрольованих створів нагляду знаходилися на підвищеному рівні.

Враховуючи вищезазначені умови та чинники цвітіння і температурного режиму води, а також специфіку цьогорічного перемінного літа, вміст розчиненого у воді кисню у розрізі контрольованої частини Дніпровського каскаду на водозаборах та основних притоках Дніпра не зазнавав значних змін, не мав різких зламів та аномального зниження і загалом у поточному місяці складав:

- у Київському, Канівському – 6,20 – 7,24 мгО₂/дм³;
- у Кременчуцькому, Кам'янському – 5,58 – 7,6 мгО₂/дм³;
- у Дніпровському – 8,2 – 8,9 мгО₂/дм³.

Вміст нафтопродуктів у водах водотоків Київської області, а також у зоні впливу аварійних промислових та енергетичних об'єктів знаходився нижче встановлених нормативів ГДК.

2. Радіологічні показники:

Вміст радіонуклідів стронцію-90 та цезію-137 у поверхневих водах р. Прип'ять на витоку її до Київського водосховища не змінився і за даними аналізів знаходився на рівнях меж мінімально детектуючої активності вимірювальних приладів, або менше 0,1 Бк/ дм³.

3. Пріоритетні неорганічні специфічні показники:

Продовжують фіксуватися зростання (без та з перевищенням екологічних нормативів якості (ЕНЯ), наказ Міндовкілля від 01.04.2024 № 332) у водах північної та центральної частин держави вмісту пріоритетних специфічних неорганічних забруднюючих речовин (важкі метали - нікель, хром, свинець та кадмій). У пробах все частіше фіксуються значні рівні вмісту нікелю, особливо у пробах з регіонів де перед відбором відбувалися масовані атаки дронами та ракетами. Протягом місяця такі проби виявлялися з Київської, Черкаської, Сумської областей.

4. Пріоритетні органічні специфічні показники:

Вміст пріоритетних специфічних органічних забруднюючих речовин (*пестициди, поліароматичні та леткі органічні сполуки*) у водах контрольованої лабораторією частини басейну продовжує знаходитися на рівнях мінімальних значень, хоча у низці створів і областей (Сумська, Чернігівська, Київська, Харківська, Полтавська, а також Хмельницька і Рівненська області) існує тенденція підвищення вмісту летких органічних сполук (ЛОС), а саме продуктів горіння органіки – токсичних вуглеводнів флюорантену і бензо(а)пірену, також поки що без перевищень екологічних нормативів якості (ЕНЯ).

Загалом же, на сьогодні не можливо в повній мірі відслідкувати глибинні зміни в динаміці якості вод Дніпровського басейну із-за продовження бойових дій та періодичних масованих ракетно-дронових обстрілів зі сторони РФ. Також частина створів продовжує знаходитися у небезпечних місцях – у межах теперішніх бойових дій, або на окупованих та замінованих територіях, що поки-що унеможлиблює всебічний аналіз змін якісних показників вод.

Результати виконаних протягом серпня-вересня 2025 року вибіркових лабораторних досліджень за основними показниками наведені в таблиці 1.

Таблиця 1

Інформація про стан води у басейні Дніпра протягом серпня-вересня 2025 року

Назва створу	Дата відбору	Темп-ра, °С	Фактичні величини основних показників якості води						
			Р-ний кисень, мгО ₂ /дм ³	Прозорість, см.	Амоній-іон, мг/дм ³	ХСК, мгО/дм ³	Залізо заг., мг/дм ³	Марганець, мг/дм ³	Фосфат-іон, мг/дм ³
НОРМАТИВ:	Гігієнічні нормативи якості для питн. та госп. побутових потреб населення (наказ МОЗ від 02.05.2022 № 721)		≥4,0	10,0	2,0	30,0	0,30	0,10	3,5
Київське водосховище									
<i>Водосховище – н/б Київської ГЕС, м. Вишгород-водозабір м. Києва (виконавець-МОЗМ ДВ)</i>	05.08.25	21,0	6,3	30	0,50	38,2	0,07	0,05	0,37
	01.09.25	21,0	7,24	30	0,43	47,4	0,21	0,05	0,50
Канівське водосховище									
<i>р. Десна, притока р. Дніпра, м. Київ-водозабір м. Києва (виконавець-МОЗМ ДВ)</i>	05.08.25	21,0	7,3	30	0,51	19,3	0,04	0,07	0,68
	01.09.25	20,0	6,33	25	0,47	29,3	0,17	0,05	0,70
<i>Водосховище – нижче м. Українка (виконавець-МОЗМ ДВ)</i>	12.08.25	23,0	6,2	30	0,28	35,9	0,14	0,05	0,58
	17.09.25	18,2	6,2	27	0,44	34,1	0,13	0,05	0,70
Кременчуцьке водосховище									
<i>р. Рось, притока р. Дніпра, водозабір м. К. – Шевченківський (вик. - РО ВР у Черкаській обл.)</i>	11.08.25	24,0	7,5	15	0,27	53,0	0,15		1,20
	01.09.25	20,0	7,2	10	0,26	56,0	0,16		1,40
<i>Водосховище - с. Сокирне, водозабір м. Черкаси (виконавець- РО ВР у Черкаській обл.)</i>	04.08.25	26,0	7,0	35	0,18	30,0	0,19		0,59
	09.09.25	22,0	6,5	33	0,39	40,0	0,19		0,70
<i>Водосховище - с. Власівка, водозабір м. Кременчука (вик.-РО ВР у Полтавській обл.)</i>	04.08.25	23,2	8,42	30	0,18	45,1	0,22	0,08	0,37
	02.09.25	21,8	5,58	30	0,21	40,5	0,24	0,07	0,50
Кам'янське водосховище									
<i>Водосховище - водозабір м. Горішні Плавні (Комсомольськ) (вик.-РОВР у Полтавській обл.)</i>	04.08.25	22,8	6,6	30	0,30	29,4	0,20	0,09	0,71
	02.09.25	20,4	6,09	30	0,23	35,5	0,20	0,10	0,20
<i>Водосховище - в/б Середньодніпровської (Д.дзерж.) ГЕС, с. Аули, водозабір м. Кам'янське (Дніпродзержинськ) (виконавець-РО ВР у Дніпропетровській обл.)</i>	05.08.25	25,6	6,3	28	0,40	32,7	0,17	0,05	0,21
	02.09.25	22,9	7,6	28	0,25	32,4	0,13	0,10	0,97
Дніпровське водосховище									
<i>Водосховище – с. Н. Кайдаки, водозабір м. Дніпро (виконавець-РО ВР у Дніпропетровській обл.)</i>	05.08.25	26,5	6,1	15	0,25	31,4	0,15	0,05	0,15
	02.09.25	23,5	8,2	20	0,34	31,4	0,16	0,08	0,88
<i>Водосховище - в/б ДніпроГЕС, водозабір м. Запоріжжя, ДВС-1, ДВС-2 (виконавець-БУВР річок Призов'я)</i>	05.08.25	28,4	10,1	30	0,25	18,6	0,06	0,02	0,60
	02.09.25	23,5	8,9	30	0,25	34,3	0,05	0,05	0,62
Каховське водосховище									
<i>106 км ГНС Каховського каналу, с. Любимівка (виконавець-БУВР нижнього Дніпра, Херсон)</i>	*								
	*								
р. Дніпро (понижзя)									
<i>р. Дніпро, 65 км, с. Іванівка Білозерського р-ну, водозабір Миколаївського водоканалу (виконавець-БУВР нижнього Дніпра, Херсон)</i>	*								
	*								

Примітка:

* Тимчасово окуповані території